

Warszawa, dnia 27 lutego 2017 r.

R-20170227-003

Do druku nr 1295

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu **06. 03. 2017**

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów uprzejmie dziękuję za przesłanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (pismo z dnia 9 lutego 2017r., znak: GMS-WP-173-34/17).

Jednocześnie pragnę poinformować, że po przeanalizowaniu przedmiotowego projektu przedstawiamy poniższe stanowisko.

Proponowane zmiany, naszym zdaniem, nie znajdują uzasadnienia, gdyż mogą mieć wpływ na nadmierne obciążenie obowiązkami osób sporządzających wszelkiego rodzaju deklaracje w firmach.

Brak jest uzasadnienia do projektu jakichkolwiek badań, analiz z zakresu rozłożenia czasu pracy księgowych, które poświadczałyby prawidłowy kierunek zmian. Obecnie zawód księgowy jest zwodem deficytowym, na którym ciąży wiele obowiązków wynikających zarówno z ustawy o rachunkowości, jak też ustaw podatkowych. Proponowane zmiany mogą spotęgować brak zainteresowania tym zawodem, którego organizacja czasu pracy będzie się skupiała na przygotowaniu wszystkich deklaracji w ciągu jednego dnia.

Zróznicowanie terminów składania deklaracji powodowało, że służby księgowe mogły podzielić pracę na etapy i starannie wykonać swoje obowiązki. Skumulowanie

sporządzania wszystkich deklaracji w jednym terminie może okazać się bardzo trudne, szczególnie w małych firmach, które zatrudniają jednego księgowego. Może to spowodować konieczność zatrudnienia dodatkowych osób, co wpłynie niekorzystnie na ich koszty i osiągane dochody. Podobna sytuacja dotyczyć może biur rachunkowych. Może również przyczynić się do powstawania większej ilości błędów w rozliczeniach podatkowych skoro wszystkie deklaracje będą sporządzane w jednym terminie.

Dodatkowym negatywnym czynnikiem proponowanej zmiany będzie także niekorzystne oddziaływanie projektowanych zmian na zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwach. Zapłata wszystkich ciążących na firmie podatków w ciągu jednego dnia może okazać się nadmiernym obciążeniem dla podatników, gdyż spowoduje zbyt duży wypływ środków pieniężnych w jednym czasie. Rozłożenie w czasie podatków powodowało, że przedsiębiorcy mieli możliwość zgromadzenia środków pieniężnych na zapłatę podatków. Ponadto w sytuacji, gdy w jednym podatku wystąpiła nadpłata, mogli wystąpić o zgodę do Urzędu Skarbowego o pokrycie nadpłaty, innego zobowiązania podatkowego.

Mimo, że nie zgadzamy się co do samej koncepcji jednego terminu do składania deklaracji, to jeśli miałyby obowiązywać projektowana ustawa powinna ona - ze względu na zasadę równości wobec prawa - obejmować również jednoosobowe działalności, jednoosobową działalność leśną, rolniczą, małych podatników.

Poniżej opisano uwagi szczegółowe.

Lp.	Opis	Uwagi
1	Art. 1. „W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.2) wprowadza się następujące zmiany:”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 201”.
2	Art. 2. „W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2016 r. poz. 710 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany (...)”	Proponujemy uwzględnienie w projektowanej nowelizacji także zmiany art. 99 ust. 5 pkt 1 w zakresie małych podatników (nie została ona uwzględniona w projekcie ustawy).
3	Art. 2 pkt 2 „2) w art. 100: a) ust. 3 otrzymuje następujące brzmienie: „Informacje podsumowujące składa się za okresy miesięczne, w terminie do ostatniego	Obecnie obowiązujące brzmienie art. 100 ust. 3 nie zawiera „z zastrzeżeniem ust. 4 i 6.”. Zmiany proponowane w art. 2 pkt 2 lit. b), c), i d) uznać należy za bezprzedmiotowe –

	dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania transakcji, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 4 i 6.”, b) ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie: „Informacje podsumowujące mogą być składane za okresy kwartalne w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu dokonania transakcji, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy dotyczą one:”, c) ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie: „W przypadku, o którym mowa w ust. 5, informacje podsumowujące za poszczególne miesiące, które upłynęły od rozpoczęcia danego kwartału, są składane w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przekroczono odpowiednio kwotę 250 000 zł lub 50 000 zł, z tym że jeżeli przekroczenie kwoty nastąpiło w trzecim miesiącu kwartału, składana jest jedna informacja podsumowująca za ten kwartał.”, a) uchyla się ust. 7;”	przywoływane przepisy zostały uchylone z dniem 1 stycznia 2017 r., na mocy ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 2024).
4	Art. 2 pkt 3 lit. b) „b) ust. 1a otrzymuje następujące brzmienie: „Podatnicy, u których obowiązek składania deklaracji podatkowych za okresy miesięczne, na podstawie art. 99 ust. 3c pkt 1, powstał w drugim miesiącu kwartału, są obowiązani do obliczania i wpłacania podatku za pierwszy miesiąc kwartału w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału.”,	Zamiast „art. 99 ust. 3c pkt” winno być „art. 99 ust. 3c pkt 1 lub ust. 5 pkt 1” (vide: art. 1 pkt 16 lit. a) ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 2024)).
5	Art. 2 pkt 3 lit. c) „c) ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie: „Podatnicy, o których mowa w art. 99 ust. 2 i 3, są obowiązani, bez wezwania naczelnika	Zamiast „z zastrzeżeniem ust. 2a-2g, 3 i 4 oraz art. 33.” winno być z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 33.” (vide: art. 1 pkt 16 lit. b) ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych usług

	urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania podatku za okresy kwartalne w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek urzędu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 2a-2g, 3 i 4 oraz art. 33.”,”	(Dz. U. z 2016 r. poz. 2024).
6	Art. 2 pkt 3 lit. d) „ d) ust. 2a otrzymuje następujące brzmienie: „Podatnicy, o których mowa w art. 99 ust. 3, inni niż mali podatnicy, są obowiązani, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do wpłacania zaliczek na podatek za pierwszy oraz za drugi miesiąc kwartału w wysokości 1/3 kwoty należnego zobowiązania podatkowego wynikającej z deklaracji podatkowej złożonej za poprzedni kwartał - w terminie do ostatniego dnia miesiąca następującego po każdym z kolejnych miesięcy, za które jest wpłacana zaliczka.”,”	Zmiana bezprzedmiotowa – przywoływany ust. 2a został uchylony z dniem 1 stycznia 2017 r., na mocy art. 1 pkt 16 lit. c) ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 2024).
7	Art. 3 „ W ustawie z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobywania niektórych kopalin (Dz.U. z 2012 r. poz. 362 ze zm.) w art. 14 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1581 ze zm.”.
8	Art. 7 „ W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 374 ze zm.) w art. 6 ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:”	Proponujemy modyfikację także art. 6 ust. 3, tak, aby ułatwienia objęły także przedsiębiorców prowadzących działalność leśną w formie jednoosobowej działalności gospodarczej.
9	Art. 8 „ W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 617 ze zm.) w art. 6a ust. 8 wprowadza się następujące zmiany:”	Proponujemy modyfikację art. 6a ust. 5, tak, aby ułatwienia objęły także przedsiębiorców prowadzących działalność rolniczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej.
10	Art. 9 „ W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:”	Proponujemy modyfikację także art. 22e ust. 1 pkt 4 (nie została ona uwzględniona w projekcie ustawy).

11	Art. 10 „W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 851 ze zm.) wprowadza się następujące zmian(…)”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1888 ze zm.”. Proponujemy modyfikację także art. 22 pkt 4b, art. 25 ust. 16 pkt 1 oraz art. 26 ust 5 (nie zostały one uwzględnione w projekcie ustawy).
12	Art. 12 „W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 1998 r. nr 144 poz. 930 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany: ”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 2180 ze zm.”. Proponujemy modyfikację także art. 21 ust. 1g pkt 1 i 2 (nie zostały one uwzględnione w projekcie ustawy).
13	Art. 14 „ W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.) w art. 40 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie: (...)”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 2043”.
14	Art. 15 „ W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2014 r. poz. 752 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany (...)”	Błędna metryka przywołanego aktu prawnego; winno być: „j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 43”. Ponadto, propozycje brzmienia art. 21 ust. 1, art. 21 ust. 2, art. 21a ust. 1, art. 24 ust. 1, art. 24a, art. 24b ust. 1, art. 89 ust. 13 i 14, art. 106 ust. 1 oraz art. 138r ust. 1 nie uwzględniają zmian, które wejdą w życie 1 marca br. na podstawie art. 114 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1948).

z powierzeniem

PREZES
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

z up. Krzysztof Choroś-Hański
Krzysztof Burnos

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników

Al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa,
tel. 0-22 592 64 13; fax: 0-22 592 66 71
www.krus.gov.pl; e-mail: radarolnikow@krus.gov.pl

Warszawa, dnia 03.03.2017 r.

0000-RR.0003.2.2017

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu **06. 03. 2017**

Szanowny Pan

Adam Podgórski

Zastępcą Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo GMS-WP-173-34/17 z dnia 9 lutego 2017 r. informuję, że Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników **negatywnie** opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Rada Rolników proponuje pozostawić zapis art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników bez zmian i usunąć art. 14 z poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Projekt ustawy przewiduje w art. 14 wprowadzenie nowego brzmienia przepisu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277, z późn. zm.), zgodnie z którym składki na ubezpieczenie opłaca się co kwartał. Termin płatności przypada w terminie do ostatniego dnia następnego miesiąca po upływie kwartału, z zastrzeżeniem art. 50.

Projektowana ustawa rodzi negatywne skutki finansowe dla budżetu państwa oraz płynności finansowej Kasy, gdyż składki na ubezpieczenie społeczne rolników wpływałyby trzy miesiące później niż w chwili obecnej, przy konieczności zapewnienia bieżącej wypłaty świadczeń finansowanych z budżetu państwa lub środków Funduszu Składkowego, który jest

funduszem samofinansującym, gdyż wypłaty świadczeń z tego Funduszu pochodzą wyłącznie ze składek od rolników. Obecnie termin płatności składek ustalony jest do ostatniego dnia pierwszego miesiąca danego kwartału. Proponowana w projekcie ustawy zmiana terminu płatności składki do ostatniego dnia następnego miesiąca po upływie kwartału, spowoduje konieczność finansowania wypłaty świadczeń w każdym kwartale poprzez wykorzystanie dotychczas zgromadzonych środków Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. W konsekwencji pojawi się element kredytowania przez Fundusz Składowy tych wypłat, co będzie niezgodne ze Statutem Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników oraz ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Ponadto, rezultaty działalności w ujęciu rachunkowym mierzone są w okresach rocznych lub kwartalnych, a zadaniem rachunkowości jest raportowanie po upływie okresu sprawozdawczego osiągniętych wyników oraz sytuacji majątkowej jednostki.

Dodatkowo, mając na uwadze zminimalizowanie różnicy pomiędzy ponoszonymi wydatkami a uzyskanymi przychodami, termin płatności składek powinien zamykać się w danym kwartale, w danym roku. W związku z powyższym zasadne jest, aby termin płatności składek przypadał w okresie, którego dotyczy.

Zmiana terminu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników doprowadzi nie tylko do przesunięcia w czasie wpływów należności z tytułu składek otrzymywanych przez Kasę, ale również będzie mogła mieć bezpośrednie przełożenie na stałe obniżenie tych wpływów z uwagi na utrudnienie realizacji zapisów art. 50 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, które obecnie umożliwiają Kasie dokonywanie potrąceń z wypłacanych świadczeń z ubezpieczenia, zarówno zaległych składek wraz z odsetkami, jak również składek za bieżący kwartał. Przyjęcie projektowanej zmiany w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w praktyce uniemożliwi dokonywanie potrąceń składek za bieżący kwartał np.: z wypłacanego zasiłku chorobowego, czy przyznanego świadczenia emerytalno-rentowego. Sytuacja taka może przyczynić się do spadku ściągальności należności z tytułu składek.

Dodatkowo, projektowana zmiana miałaby negatywny wpływ na ściągальność składek na ubezpieczenie zdrowotne, które zgodnie z art. 87 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.) opłacane są przez określoną grupę rolników, kwartalnie, w terminach określonych dla składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Konieczność opłacania składek w proponowanym terminie do ostatniego dnia następnego miesiąca po upływie kwartału skutkowałaby również koniecznością opłacenia przez rolników

składki, w sytuacji gdy dawno byliby już wyłączeni z ubezpieczenia. Np.: osoba wyłączona z ubezpieczenia społecznego rolników od 15 stycznia zobowiązana byłaby do zapłaty składki za styczeń do dnia 30 kwietnia, czyli po trzech i pół miesiącach od ustania ubezpieczenia.

Zmiana terminu płatności składek na ubezpieczenie społeczne rolników, a co za tym idzie i na ubezpieczenie zdrowotne, w żaden sposób nie wpłynie na poprawę sytuacji finansowej gospodarstw rolnych, ponieważ nadal składki będą opłacane cztery razy w roku w odstępach kwartalnych, z tą różnicą, że w chwili obecnej w danym roku opłacane są składki za dany rok, natomiast po zmianie w danym roku opłacane byłyby składki dotyczące ostatniego kwartału ubiegłego roku i trzech kwartałów bieżącego roku.

Proponowane zmiany są również niekorzystne dla osób ubezpieczonych, zwłaszcza ubezpieczonych na wniosek, ponieważ dają tym osobom błędne poczucie „bezpieczeństwa ubezpieczeniowego” i prawa do świadczeń w sytuacji, gdy nieopłacenie składki w terminie powoduje wyłączenie takiej osoby z ubezpieczenia społecznego rolników od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, za który składka ta nie została opłacona. Wyłączenie takiej osoby z ubezpieczenia społecznego rolników od I kwartału mogłoby nastąpić dopiero w maju, tj. po stwierdzeniu, że składka za I kwartał nie została opłacona w terminie do 30 kwietnia. Pobrane przez tą osobę świadczenie okazałoby się świadczeniem nienależnym i osoba ta musiałaby je zwrócić.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
ROLNIKÓW**

Stanisław Anders

Warszawa, dnia 03.03.2017 r.

991100/0230-15/2017/LJ
UNP: 2017-00048645

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

06.03.2017

Data wpływu

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Sm Pm Mrh

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 lutego 2017 r., znak: GMS-WP-173-34/17, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przekazuję w załączeniu stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do przedłożonego projektu, przygotowane przez Departament Legislacyjno – Prawny.

2 pm

[Signature]
Członek Zarządu

Marcin Wojewódka

Warszawa, dnia 03. 03. 2017 r.

991100/0230-15/2017/ŁJ

UNP: 2017-00048645

Stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, o którym mowa w piśmie z dnia 9 lutego 2017 r., znak: GMS-WP-173-34/17

Proponowana w art. 13 projektu ustawy zmiana art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadza jeden termin płatności składek dla wszystkich płatników składek. W zamyśle projektodawców składki należne za dany miesiąc będą mogły być opłacane do końca następnego miesiąca, co będzie skutkowało tym, że wpłaty składek pojawią się dopiero w kolejnym miesiącu. Obecnie funkcjonują 3 terminy na przekazanie dokumentów ubezpieczeniowych, tj. 5., 10. i 15. dzień każdego miesiąca. Faktyczny szczyt przyjmowania dokumentów przypada w dniach bezpośrednio poprzedzających ostatni z terminów. Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpływa wtedy ponad 70% dokumentów. Przesunięcie terminu rozliczenia z Zakładem na koniec miesiąca dla wszystkich grup płatników składek spowoduje dalsze spiętrzenie dokumentów wymagających przyjęcia i rozliczenia w tym terminie. Nawet zakładając, że zostanie przewidziana możliwość składania dokumentów we wcześniejszym terminie, na podstawie obecnej praktyki można założyć, że ogromna większość dokumentów będzie przekazywana pod koniec okresu, tj. w ciągu ostatnich 2-3 dni, nawet do 90% wysyłek. Konsolidacja tych terminów na koniec miesiąca może wytworzyć plik dokumentowy, który może nie zostać obsłużony w terminie, co będzie mieć także wpływ na dostępność i terminowość innych usług świadczonych przez Zakład. Obecna infrastruktura jest bowiem skalowana na bazie określonego modelu przetwarzania zakładającego systematyczny spływ dokumentów rozliczeniowych w trakcie miesiąca. Koncentracja działań na linii płatnik składek – Zakład prowadzi także do powstania ryzyka niewydolności systemów i łączny internetowych, skutkujących wydłużeniem terminów przetwarzania danych, co w przypadku Zakładu skutkować będzie niedostarczeniem wymaganych informacji dla zasilenia systemów centralnych danymi umożliwiającymi prowadzenie bieżących rozliczeń finansowych.

W sferze infrastruktury informatycznej przyjęcie proponowanych rozwiązań będzie się wiązało m.in. z koniecznością:

- dostosowania Kompleksowego Systemu Informatycznego Zakładu, w celu ujednolicenia terminu płatności dla wszystkich grup płatników składek,
- dostosowania terminu systemowego tworzenia deklaracji z urzędu za osoby zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej do nowego terminu przysyłania dokumentów,
- dostosowania oraz zmian w systemie Elektronicznej Wymiany Danych (EWD), programie Płatnik i w aplikacji E-płatnik,
- weryfikacji możliwości zmian w przetwarzaniu dokumentów w komputerze centralnym.

Ustalony projektowana ustawą jeden termin opłacania składek, oprócz ryzyk technologicznych, rodzi także szereg ryzyk operacyjnych, które dotyczą w szczególności :

- wydłużenia czasu, w jakim będzie dokonywany przez Zakład przypis składek z urzędu, w przypadku niezłożenia deklaracji rozliczeniowej przez płatnika składek. Ponadto informacje o rozliczeniach z tytułu składek od płatników składek prezentowane na koniec ostatniego dnia danego miesiąca nie będą uwzględniały wszystkich płatności, przez co zawyżone zostaną należności,
- przesunięcia faktycznego terminu wpłat składek na kolejny okres sprawozdawczy, w szczególności w związku z zakończeniem miesiąca w dniu wolnym od pracy lub nawet niewielkim opóźnieniem płatności wynikającym z winy samego płatnika składek, czy też instytucji pośredniczących w przekazaniu wpłat. Tym samym obraz wpłat należnych za poszczególne miesiące zostanie sztucznie zniekształcony, co będzie wywierać wpływ na zarządzanie płynnością Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych,
- braku stabilności w miesięcznych poziomach składek opłacanych przez płatników składek (miesięczne wpłaty na rachunek ubezpieczeń społecznych przekraczają obecnie 10 mld zł) – co z punktu widzenia Zakładu postrzegane będzie jako zagrożenie dla zagwarantowania środków finansowych na wypłatę świadczeń, dla którego przeciwdziałaniem będzie „zarezerwowanie” wyższej kwoty dotacji z budżetu państwa na wypłatę pierwszych terminów świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego. Jednocześnie w przypadku wpływu składek tuż po ustawowym terminie płatności Zakład będzie dysponował wolnymi środkami, które będzie lokował na rynku międzybankowym,
- aneksowania umowy z bankiem prowadzącym rachunki Zakładu, w ramach której bank gwarantuje terminową wypłatę świadczeń finansowanych z potencjalnych, dziennych wpłat

z tytułu składek. Obecnie limit kwoty granicznej został ustalony w wysokości 2 mld zł. Wprowadzenie jednego terminu płatności składek spowoduje, że obecny instrument wsparcia procesu wypłaty świadczeń będzie wymagał istotnej korekty. Jednocześnie należy podkreślić, że wszelkie zmiany w terminach przekazywania środków wymagają zmian umów (podpisanych w trybie postępowań o zamówienie publiczne) oraz zmian w oprogramowaniu Zakładu i Wykonawców,

- trudności przy sporządzeniu harmonogramu wydatków budżetu państwa z tytułu dotacji dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych wskutek braku stabilności poziomów miesięcznych wpływów składek i ich przewidywalności związanej nie tylko z układem kalendarza. Harmonogram sporządzany jest na potrzeby Ministerstwa Finansów z wyprzedzeniem rocznym (aktualizowany w cyklu miesięcznym). Zakład konstruując roczny plan przepływów pieniężnych opiera się obecnie m.in. na wieloletnich danych historycznych dających jednoznaczny przegląd wpłat w poszczególnych dniach miesiąca. Na podstawie wypracowanego algorytmu, Zakład jest w stanie precyzyjnie zaplanować przepływy pieniężne i dokładnie wskazać zapotrzebowanie na środki budżetowe. Z kolei wprowadzenie zmian ustawowych skutkujących wyznaczeniem jednego terminu opłacenia składek budzi wątpliwość, czy wszyscy płatnicy będą dokonywać wpłat ostatniego miesiąca, czy może z racji spiętrzenia obowiązków podatkowych na koniec miesiąca będą dokonywać płatności w różnych dniach miesiąca, w zależności od wolnych zasobów ludzkich, technicznych i finansowych. Może to zatem skutkować, że każdego miesiąca będzie obserwowany inny rozkład wpłat, owszem skumulowany wokół ostatniego dnia miesiąca, nie mniej jednak trudny do wpisania w cykliczny schemat. Wynikiem tego mogą być bardzo duże rozbieżności pomiędzy zgłaszanym przez Zakład do Ministerstwa Finansów zapotrzebowaniem na środki budżetowe o faktycznym ich wykorzystaniem,
- zapewnienia infrastruktury techniczno-systemowej zarówno w systemach Zakładu, o czym była już mowa wyżej, jak i systemach bankowych, celem zabezpieczenia zasobów niezbędnych do obsługi wysokiego wolumenu transakcji w zaledwie kilkudniowym okresie w miesiącu. W przypadku Zakładu konieczna będzie sprawna i niezakłócona interakcja z systemami NBP, umożliwiająca rozpoznanie kategorii należności z tytułu składek, dla rozliczenia ich na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych, Funduszu Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz ubezpieczenia zdrowotnego,

- polityki lokacyjnej środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stosowanej wobec chwilowych nadwyżek wpłat ze składek, które lokowane są w bankach komercyjnych. Wobec wpłat dokonywanych w ostatnim dniu miesiąca i w korespondencji z trybem zamykania miesięcznych okresów sprawozdawczych w bankach, powstaje ryzyko braku zainteresowania z ich strony nadwyżkami Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co oznaczać może de facto brak przychodów z tytułu odsetek od wolnych środków,
- wypracowania nowych trybów rozliczeń odpisu na działalność Zakładu jako dysponenta Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych, w tym nowej organizacji jego płynności finansowej, odpisu składek na Fundusz Rezerwy Demograficznej oraz przekazania składek ubezpieczonych do otwartych funduszy emerytalnych,
- polityki Zakładu w zakresie terminów przyznawania świadczeń emerytalno-rentowych, celem efektywniejszego gospodarowania dostępnymi środkami finansowymi.

Należy podkreślić, że proponowany tryb opłacania należności publicznych w pierwszej fazie jego obowiązywania wymagać będzie od budżetu państwa zwiększonego bezpośredniego dofinansowania dysponentów korzystających przy realizacji ich zadań z dodatkowego wsparcia w formie dotacji. W takiej sytuacji jest Zakład, który w związku z odroczeniem terminu płatności składek w pierwszym miesiącu funkcjonowania proponowanego rozwiązania będzie potrzebował środków na wypłatę świadczeń całego miesiąca w pełnej wysokości, tj. ok. 13 mld zł, zamiast średniego obecnego miesięcznego poziomu w wysokości ok. 4 mld zł.

W świetle konieczności dokonania wskazanych wyżej zmian, okres „vacatio legis” określony w projekcie ustawy jest zdecydowanie zbyt krótki. W założeniu projektodawców ma on wynosić 30 dni, co nie pozwoli na dokonanie koniecznych zmian w systemach informatycznych Zakładu oraz na zabezpieczenie środków finansowych niezbędnych do terminowej wypłaty świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych, zwłaszcza że uzależnione będzie to od zewnętrznych źródeł finansowania, w szczególności, że terminy dotyczące składania zapotrzebowań na środki budżetowe są precyzyjnie określone w stosownych rozporządzeniach.

WICEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

mgr Elżbieta Łozińska